

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาสตราจารย์ธรรมนุญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๒/๒๕๕๖

วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอความเห็นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๗ เฉพาะกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาโครงการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย มีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก หรือไม่

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๒ คน ยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ เพื่อเสนอความเห็นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๗ เฉพาะกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาโครงการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย มีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก

๑. ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และคณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๒ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร ได้ร่วมกันตรวจพบการกระทำของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และในฐานะประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการกระทำซึ่งเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคห้าและวรรคหก ที่ห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ กระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ในการใช้งบประมาณรายจ่ายและกระทำการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งต้องพิจารณาให้เสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าวันนับแต่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาถึงสภาผู้แทนราษฎร

๑.๒ หลังจากสภาผู้แทนราษฎรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ แล้ว ได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นทำหน้าที่พิจารณาในรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมากคณะหนึ่งโดยมีว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ สุวรรณฉวี เป็นประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญและว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญได้ใช้อำนาจหน้าที่เข้าไปจัดสรรงบประมาณรายจ่ายโดยการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการ จำนวนในรายการ และกระทำด้วยประการใดๆ ในโครงการต่างๆ ในแผนงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กำหนดวงเงินไว้ จำนวน ๓,๒๒๖,๕๕๓,๖๐๐ บาท โดยไม่มีโครงการรายละเอียด (ยอดล่าช้า) และในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย กำหนดวงเงินไว้ จำนวน ๑,๖๕๐,๖๘๕,๕๐๐ บาท โดยไม่มีโครงการรายละเอียด (ยอดล่าช้า) โดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ในการประชุมคณะอนุกรรมการวิสามัญ โดยการจัดทำโครงการรายละเอียดเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการในแผนงานทั้งสองดังกล่าวข้างต้นไว้ตามที่ตนและพวกต้องการ เพื่อจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงไปในพื้นที่จังหวัดตนเองกับพวก

๑.๓ เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๘ เล่มที่ ๔ ที่จัดทำขึ้นแสดงรายละเอียดโครงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นคู่มือประกอบการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ในวาระที่สอง และวาระที่สามนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ตรวจพบว่า

งบประมาณรายจ่ายถูกจัดสรรลงในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเคยเป็นเขตพื้นที่เลือกตั้งของว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ ในอดีต มีจำนวนมากเป็นพิเศษ คือ จำนวน ๔๒๐ ล้านบาท จนเป็นเหตุให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนำมาอภิปรายว่า งบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้ มีการกระจุกตัวอยู่ในเขตพื้นที่ของผู้เป็นอนุกรรมการวิสามัญมากเป็นพิเศษ ปรากฏตามเอกสารงบประมาณดังกล่าว และสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติให้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ไว้ทำยร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวว่า ให้ไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในส่วนของแผนงานโครงการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ให้กระจายทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ ได้ยอมรับในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว และรับจะนำไปแก้ไขตามนั้น นอกจากนี้ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ ยังได้มีหนังสือถึงเพื่อนสมาชิกพรรคไทยรักไทย เพื่อขอแสดงความรับผิดชอบและขออภัยที่ไม่สามารถจะกระจายงบประมาณรายจ่ายไปยังทุกพื้นที่ที่สมาชิกพรรคไทยรักไทยต้องการได้ ข้อเท็จจริงทั้งหมดที่กล่าวเป็นการแสดงว่า ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ ได้ยอมรับข้อเท็จจริงว่า เป็นผู้มีส่วนร่วมผลักดันและจัดการเพื่อนำเงินงบประมาณรายจ่ายตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ในโครงการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และโครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปลงในเขตพื้นที่เลือกตั้งของตนในอดีตกับเขตพื้นที่เลือกตั้งของพวกเขาจนเห็นได้ชัดเจนโดยปราศจากข้อสงสัย อันเป็นการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการ และเป็นการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

๑.๔ โดยเจตนาของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ บัญญัติให้ฝ่ายบริหาร (คณะรัฐมนตรี) เป็นผู้มีความอำนาจในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพราะฝ่ายบริหารมีข้อมูล มีเครื่องมือและบุคลากรเพียงพอที่จะวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ซึ่งเป็นงานที่มีความยากลำบากในขั้นตอนของการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ฝ่ายบริหารจึงต้องรับผิดชอบในการเตรียม และจัดทำงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ส่วนฝ่ายนิติบัญญัติ (รัฐสภา) เป็นผู้มีความอำนาจอนุมัติหรือไม่อนุมัติงบประมาณรายจ่ายตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ และจะทำการแปรญัตติได้ก็เฉพาะในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายเท่านั้นไม่มีอำนาจเพิ่มรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ และคณะกรรมการวิสามัญซึ่งได้รับแต่งตั้งจากสภาผู้แทนราษฎร ก็ไม่มีอำนาจเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการ หรือกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ทั้งนี้ ดังปรากฏตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓

๑.๕ ตามข้อเท็จจริงข้างต้น ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ กับพวก ได้กระทำการผลักดันจัดการ จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในงบประมาณรายจ่ายฯ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น งานส่งเสริม และพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยอดเงินล่าช้า จำนวน ๓,๒๒๖,๕๕๓,๖๐๐ บาท และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ยอดเงินล่าช้า จำนวน ๑,๖๕๐,๖๘๕,๕๐๐ บาท ซึ่งไม่มีรายละเอียดของ โครงการ ด้วยการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการ และกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็น การเสนอ การแปรญัตติเพิ่มซึ่งมีผลโดยตรงและโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายในแผนงานโครงการ จากยอดล่าช้าดังกล่าวข้างต้น โดยการจัดทำโครงการกำหนดจำนวนเงิน สถานที่ ลักษณะของโครงการ ลงในพื้นที่ที่ตนเองกับพวกต้องการ ซึ่งไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์ การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย อันเป็นการกระทำของงบประมาณรายจ่าย และส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรม กับประชาชนผู้เสียภาษีในพื้นที่อื่นที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวนี้ และเป็นการได้เปรียบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนอื่นที่ไม่ได้เป็นคณะอนุกรรมการวิสามัญ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความนิยม ให้กับตนเองและพวกในคณะอนุกรรมการวิสามัญและอาจนำไปสู่การแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบได้ ซึ่งเคยมีตัวอย่างมาแล้วในอดีต เช่น การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงานควบคุมโรคไข้เลือดออกและ โรคไข้สมองอักเสบ (งบยุงลาย) และงบพัฒนาจังหวัด (งบ ส.ส.) เป็นต้น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ยื่นคำร้องพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายฯ มาตรา ๑๗ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในส่วน เงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ จำนวน ๓,๒๒๖,๕๕๓,๖๐๐ บาท และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย จำนวน ๑,๖๕๐,๖๘๕,๕๐๐ บาท ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ กับพวก ในฐานะคณะอนุกรรมการวิสามัญได้กระทำการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือ จำนวนในรายการ และกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือกรรมการ มีส่วนโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย อันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๐ วรรคห้าและวรรคหก ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายในการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๑๗ เฉพาะกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทยดังกล่าวสิ้นผลไป

๒. ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ แล้ว เห็นว่า ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๒ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีความเห็นว่า มีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก และได้เสนอความเห็นดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคเจ็ด จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เข้าชื่อเสนอความเห็น (ผู้ร้อง) และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ สุวรรณฉวี คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ผู้แทนคณะรัฐมนตรี คือ สำนักงบประมาณและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นส่งผู้แทนมาชี้แจงในวันที่ ๑๓ และ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

๔. ผู้แทนผู้ร้อง คือ นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล นายถาวร เสนเนียม และนายวิทยา แก้วภราดัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชี้แจงสรุปได้ว่า

๔.๑ โครงสร้างองค์ประกอบของคณะกรรมการวิสามัญมีทั้งสิ้น ๖๓ คน ในจำนวนนี้เป็นของพรรคฝ่ายค้าน ๑๓ คน โดยสภาผู้แทนราษฎรต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าวัน คณะกรรมาธิการวิสามัญจะมีเวลาทำงานอยู่เพียงหกสิบวัน แต่งานที่จะต้องพิจารณานั้นมีความซับซ้อนมากขึ้น และมีหน่วยงานเพิ่มขึ้น ที่ซับซ้อนมากขึ้นเนื่องจากว่า มีการปรับปรุงโครงสร้างระบบราชการ ตั้งกระทรวงใหม่ขึ้นจาก ๑๓ กระทรวง ๑ ทบวง เป็น ๒๐ กระทรวง มีกรมใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ที่จะต้องใช้เวลาพิจารณาเพิ่มขึ้นกว่าเดิมมาก ส่วนที่ซับซ้อนมากขึ้น คือ หน่วยงานใหม่ปีที่แล้วตั้งขึ้นในกลางปีงบประมาณ เพราะฉะนั้นจึงไม่สามารถติดตามว่า การได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายในปีที่แล้ว ได้ทำอะไรไปแค่ไหน สัมฤทธิ์ผลเพียงใด การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นอย่างไร และผลงานบรรลุเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร ประกอบกับระยะเวลาในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญค่อนข้างจำกัด ไม่อาจพิจารณาได้รอบคอบนัก ซึ่งมีปัญหาเช่นนี้ในทุกปีงบประมาณ ในส่วนที่เกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย ซึ่งเป็นค่าที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง ค่าวัสดุ มีอยู่ในทุกกระทรวงและหน่วยงาน ถ้าจะพิจารณาในคณะกรรมการวิสามัญก็จะไม่ทัน จึงใช้วิธีตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาอีกส่วนหนึ่ง แล้วรายงานให้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณา ทุกปีปฏิบัติเช่นนี้

๔.๒ ในปีนี้ก็มีการตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญขึ้น ๔ คณะ คือ (๑) คณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณกองทุน และเงินทุนหมุนเวียนส่วนราชการต่างๆ (๒) คณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ จัดจ้างคอมพิวเตอร์ของส่วนราชการต่างๆ (๓) คณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณฝึกอบรม สัมมนา ประชาสัมพันธ์ และค่าจ้างที่ปรึกษาของส่วนราชการต่างๆ (๔) คณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๓ คณะอนุกรรมการวิสามัญที่เป็นปัญหาตามคำร้อง คือ คณะอนุกรรมการวิสามัญจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากมีกรณีใหม่เกิดขึ้น คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย คณะอนุกรรมการวิสามัญที่ตั้งขึ้นมาเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนี้ จะมีงบประมาณรายจ่ายสำคัญ คือ งบเหลือจ่าย เนื่องจากว่าเป็นกรณีที่เกิดขึ้นใหม่ก็ไม่มียกงบประมาณเหลือจ่าย แต่ภาระของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหนึ่งที่สนองตอบต่อกฎหมายในการถ่ายโอนงบประมาณในการที่จะให้ท้องถิ่นได้งบประมาณถึงร้อยละ ๓๕ ในปี ๒๕๕๕ สิ่งที่เป็นปัญหา คือ งบเหลือจ่ายของปีที่แล้ว เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณเป็นช่วงเวลาที่ฉุกเฉินทุก คณะอนุกรรมการวิสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญ มีสิทธิที่จะจัดรายการใหม่เข้าไปในงบเหลือจ่ายเหล่านี้ หรือไม่ มีการกระทำในลักษณะที่ไปรื้อค้นงบเหลือจ่ายของแต่ละกรมมาตั้งไว้แล้วจัดรายการสนองคำเรียกร้องของกรรมการ หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือไม่ ถ้ามี ถือว่าสิ่งเหล่านี้จะขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ในงบประมาณประจำ

๔.๔ ในเรื่องงบประมาณรายจ่ายกระจุกตัวไม่น่าขัดรัฐธรรมนูญ ในฐานะที่ใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดิน ก็สามารถที่จะตั้งงบประมาณลักษณะนี้ได้ ซึ่งการกระจุกตัวนั้นอาจเป็นเรื่องของงบประมาณปกติที่ทางราชการทั้งหมดจัดทำมาเสนอผ่านสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งมีการกระจุกตัวในแต่ละภูมิภาค แต่ละจังหวัด แต่ละเขตเลือกตั้ง หน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญก็จะมาพิจารณาว่าการกระจุกตัวเหล่านี้มีเหตุผลหรือไม่ เช่น งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับเรื่องแหล่งน้ำก็มักจะกระจุกตัวกันอยู่ในทางภาคอีสานที่มีปัญหาเรื่องแหล่งน้ำ งบประมาณรายจ่ายเพื่อชาวไทยภูเขาก็มีกระจุกตัวอยู่ภาคเหนือ ไม่มีอยู่ภาคอื่นซึ่งยอมรับกันได้ การกระจุกตัวกรณีเหล่านี้คณะอนุกรรมการวิสามัญได้มีการปรับลดโดยชอบธรรมหรือไม่ เป็นอำนาจของคณะกรรมการวิสามัญมีสิทธิที่จะปรับลดตามรัฐธรรมนูญซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการไม่มีสิทธิในการที่จะไปแปรญัตติงบประมาณรายจ่ายเข้าสู่พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง แต่เมื่อไปปรับลดงบประมาณรายจ่ายออกมาแล้ว ปรากฏว่า ผู้ที่มีอำนาจในคณะอนุกรรมการวิสามัญที่ไปปรับลดได้นำเอางบประมาณรายจ่ายบางส่วนไปเพื่อประโยชน์ตนเอง

ไม่ได้เสนอตามที่เป็นจริงว่าเงินเหลือจ่ายที่แท้จริงเท่าใด หรือปรับลดไปแล้วควรกระจายไปสู่ภูมิภาคเท่าใด ในฐานะที่เป็นฝ่ายค้าน ไม่มีอำนาจพอที่จะล่วงลึกไปสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญได้ จึงเกิดรายการเช่นนี้ขึ้น ทำให้เห็นว่า การปรับลดงบประมาณรายจ่ายไม่มีปัญหา เป็นอำนาจของคณะกรรมการวิสามัญทำได้ ถึงแม้จะไม่ชอบธรรม แต่ก็ไม่ขัดรัฐธรรมนูญ

๔.๕ ประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ ได้ทำหนังสือฉบับหนึ่งถึงพรรคการเมืองที่ตนเองสังกัด เรื่องขอแสดงความรับผิดชอบ และขออภัยที่ตนเองในฐานะประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญจัดงบประมาณรายจ่ายไปกระจุกตัวจนเกิดความไม่สบายใจ มีเอกสารแนบท้ายคำขออภัย เช่น ในการชี้แจงว่า งบประมาณที่ลงในจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมดรายการไหน เสนอขอโดยผู้ใด เป็นต้น ในการทำงานของคณะอนุกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๑ คน ในสัดส่วนดังกล่าวนี้ มีฝ่ายรัฐบาล ๗ คน ฝ่ายค้าน ๓ คน แล้วฝ่ายเลขานุการซึ่งมิได้เป็นอนุกรรมการวิสามัญ ๑ คน โดยมีว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ เป็นประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ โดยพิจารณาทั้งที่ส่วนที่เกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกรมอื่นๆ เช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นต้น เมื่อคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วก็นำมาเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญ ซึ่งมีเวลาจำกัดเพียง ๑ ชั่วโมง ว่าได้ปรับลดงบประมาณของกรมต่างๆ ไปทั้งหมดประการใด เฉพาะของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประมาณ ๓,๐๐๐ กว่าล้านบาท และได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีว่าจะขอแปรญัตติเพิ่มเข้ามาเป็นวงเงินหลวมๆ โดยไม่มีโครงการรายละเอียด งบประมาณรายจ่ายเหล่านี้ กลับเข้ามาแล้ว คณะอนุกรรมการวิสามัญก็ไปพิจารณาแต่ละรายการปรากฏเป็นเอกสารเล่มสี่เขียว ออกมาว่านำไปลงพื้นที่ไหนบ้าง เป็นการพิจารณาโดยหน่วยงานโดยชอบธรรมตามรัฐธรรมนูญ หรือว่าเป็นการเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือของพรรคพวกต่างๆ เหล่านี้ก็เป็นปัญหาอยู่ค่อนข้างมาก บางครั้งให้เรียกหัวหน้าส่วนราชการเข้ามาชี้แจง โดยที่เจ้าหน้าที่หรือคณะอนุกรรมการวิสามัญไม่ได้รู้รายละเอียดอะไร อยู่ๆ ก็ปรากฏเป็นรายการขึ้นมาโดยเสียงส่วนใหญ่บังคับให้ต้องยอมรับ สุดท้ายเมื่องบประมาณรายจ่ายเหล่านี้เข้าสู่คณะกรรมการวิสามัญที่มีเวลาเหลืออยู่เพียง ๑ ชั่วโมงนั้น ก็เกิดรายการในงบประมาณรายจ่ายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ว่า มีการกระจุกตัว การกระจุกตัวกรณีนี้ต่างกับการกระจุกตัวกรณีแรก การกระจุกตัวกรณีแรกเป็นการกระจุกตัวโดยรัฐบาลทำเข้ามาหลังจากปรับลดกันมาแล้ว ซึ่งไม่ได้ตั้งใจในเรื่องการกระจุกตัวตั้งแต่เดิมโดยรัฐบาล การกระจุกตัวกรณีที่สองคือ การกระจุกตัวที่เกิดจากการทำงานของคณะอนุกรรมการวิสามัญว่า การประชุม การดำเนินการตามขั้นตอนมีอะไรที่ขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ เป็นสิ่งที่คำร้องนี้ได้นำเสนอเพื่อศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัย

๔.๖ งบประมาณของกระทรวงมหาดไทยที่กำหนดเป็นงบล่าช้า ไม่มีแผนงานโครงการเลยไว้สองยอด คือ งบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ และงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยวไทย ๑,๖๕๐ ล้านบาทเศษ เมื่อมาถึงคณะกรรมการวิสามัญเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่จะต้องกำหนดโครงการ แผนงาน สถานที่ และยอดเงินแต่ละโครงการให้ชัดเจน แต่คณะอนุกรรมการวิสามัญชุดนี้ได้กำหนดโครงการ แผนงาน สถานที่ และยอดเงินข้างต้น เป็นการเพิ่มเติมรายการอันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะคณะกรรมการวิสามัญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะไม่มีอำนาจโดยเด็ดขาด เว้นแต่จะผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการวิสามัญลงมติเห็นด้วย แต่เมื่อคณะอนุกรรมการวิสามัญได้จัดทำขึ้นเอง โดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี จึงเป็นเรื่องที่คณะอนุกรรมการวิสามัญเข้าไปมีส่วนร่วมในการเพิ่มเติมรายการอันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ โดยสิ่งที่เพิ่มเติมเข้าไปในรายการ จะเห็นได้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เข้าไปขอโดยจัดการงบประมาณรายจ่ายโดยไม่มีอำนาจ คณะกรรมการวิสามัญต่างหากที่จะต้องส่งคำขอนี้ตรงไปยังคณะรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการรับพิศชอบโดยตรงในการกำหนดแผนงานโครงการที่จะให้อยู่ในพื้นที่ใด จำนวนงบประมาณเท่าใด

๕. ผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นบุคคลหรือหน่วยงานได้ให้ผู้แทนมาชี้แจงประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ดังนี้

๕.๑ ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ สุวรรณฉวี ในฐานะรองประธานคณะกรรมการวิสามัญคนที่เจ็ด และประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชี้แจงสรุปได้ว่า

๕.๑.๑ ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานงบประมาณ เป็นฝ่ายเลขานุการได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้เลือกว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ เป็นประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ โดยมีการประชุมทั้งสิ้น ๘ ครั้ง ส่วนใหญ่จะเป็นการเชิญหน่วยงานมาชี้แจงในรายละเอียดเหตุผลและความจำเป็นตลอดจนกรอบและยุทธศาสตร์ในการใช้งบประมาณรายจ่าย ที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุม ครั้งที่ ๓ และครั้งที่ ๘ ได้นำรายละเอียดของงบประมาณตามเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ เล่มที่ ๖ ซึ่งจะมีรายละเอียดของงบประมาณรายจ่ายในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาพิจารณา สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) เรื่องการกระจุกแต่ไม่กระจาย (๒) ความ

เหมาะสมของโครงการ (๓) ความซ้ำซ้อนของงบประมาณโดยพิจารณาจากงบประมาณสามปีที่ผ่านมา (๔) ปรับลดในกรณีที่โครงการนั้นยังใช้เงินงบประมาณเก่าไม่หมด การปรับยกเลิกโครงการที่ไม่เหมาะสม คณะกรรมการวิสามัญได้เชิญส่วนราชการที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางส่วนมาชี้แจง ผลจากการชี้แจง เห็นว่างบประมาณรายจ่ายบางส่วนได้ถูกปรับลด โดยสามารถปรับลดงบประมาณรายจ่ายที่มีปัญหาได้ทั้งหมด ๓,๐๕๐ ล้านบาทเศษ ดังรายงานของคณะอนุกรรมการวิสามัญ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ผลสรุปรายงานของคณะอนุกรรมการวิสามัญ ปีนี้ค่อนข้างที่จะเคร่งครัดกับยุทธศาสตร์ต่างๆ ที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรี ท่างติว่างบประมาณรายจ่ายที่ซ้ำซ้อนกัน บางรายการจนถึงปลายปีก็ยังไม่ถึง ๑๐ - ๒๐ % เมื่อจัดงบประมาณรายจ่ายไปลงที่เดิมก็ไม่สามารถจะใช้หมดภายในหนึ่งปี ผลของการปรับลดงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปทั้งสิ้น ๓,๐๕๐,๕๖๑,๕๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔ % ของงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับทั้งสิ้น เมื่อการปรับลดแล้วถือว่าสิ้นสุดพันธกิจของคณะอนุกรรมการวิสามัญ เพราะคณะอนุกรรมการวิสามัญมีอำนาจหน้าที่เพียงปรับลดไม่สามารถที่จะไปแปรญัตติเพิ่มหรือนำเงินในส่วนที่ปรับลด ๓,๐๕๐ ล้านบาทเศษนี้ไปจัดสรรให้กับผู้หนึ่งผู้ใดหรือไปจัดสรรลงในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดได้

๕.๑.๒ กรณีคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๕๒ คน นั้น ได้กล่าวหาว่า ประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญได้ใช้อำนาจหน้าที่ไปจัดสรรงบประมาณรายจ่ายโดยการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการ จำนวนรายการและกระทำด้วยประการใดๆ ในโครงการแผนงานส่งเสริมการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนงานส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เป็นยอดลำช้า ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ และยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ๑,๖๕๐ ล้านบาทเศษ โดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ นั้น เรื่องนี้ไม่มีการแปรญัตติเพิ่มเติมหรือนำงบประมาณรายจ่ายเหล่านี้ด้วยวิธีการใดๆ ไปลงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และคณะอนุกรรมการวิสามัญไม่เคยพิจารณาในเรื่องการแปรญัตติเพิ่มในการประชุมทั้ง ๘ ครั้งดังกล่าว ปรากฏรายละเอียดในบันทึกการประชุมทั้ง ๘ ครั้ง

๕.๑.๓ ตามที่ผู้ร้องได้อ้างว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ตรวจพบว่างบประมาณรายจ่ายถูกจัดลงในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นเขตพื้นที่เลือกตั้งของว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ ในอดีตมีจำนวนมาก คือ ๔๒๐ ล้านบาท จนเป็นเหตุให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนำมาอภิปรายถึงงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้ว่า มีการกระจุกตัวอยู่ในเขตพื้นที่ของผู้เป็นอนุกรรมการวิสามัญมากเป็นพิเศษ ในประเด็นนี้ไม่เป็นความจริง โดยที่จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดใหญ่ที่ส่งรองจากกรุงเทพมหานคร ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ในปีนี้ ๕,๐๐๐ ล้านบาทเศษ จังหวัดนครราชสีมา มี ๓๒ อำเภอ ๓๘๐ องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับงบประมาณทั้งหมดในการอุดหนุนเฉพาะกิจนี้ประมาณ ๓๕๒ ล้านบาท ที่เป็นตัวเลข ๔๒๐ ล้านบาท อาจจะเป็นสิ่งเพิ่มเติมในเรื่องอื่น งบประมาณรายจ่ายทั้งหมดที่ลงจังหวัด นครราชสีมาล้วนลงในยุทธศาสตร์ที่เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนากองทัพอากาศไทยและยุทธศาสตร์การพัฒนา ประเทศ เช่น การบูรณะถนนและปรับปรุงภูมิทัศน์ขึ้นเขาใหญ่ ซึ่งเป็นงบประมาณต่อเนื่อง ๔๐ ล้านบาท การตัดถนนที่จะขึ้นสู่แหล่งที่เป็นมรดกโลก โครงการบูรณาการที่ปราสาทหินพิมาย โครงการที่ทุ่งสัมฤทธิ์ ไม่ใช่เขตพื้นที่เลือกตั้งในอดีตตามที่ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด นอกจากนี้ยังมีโครงการสวนเฉลิมพระเกียรติ ที่อำเภอปักธงชัยเป็นโครงการต่อเนื่องซึ่งเป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ พระราชทานนาม สวนเฉลิมพระเกียรติ ๔๘ พรรษา โครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำมูล เป็นโครงการตั้งแต่สมัยรัฐมนตรีสุขุมพันธุ์ บริพัตร ไปตรวจที่ลุ่มแม่น้ำมูลพบฟอสซิลช่วง ๔ ภา อายุ ๑๕ ล้านปี ซึ่งเป็นโครงการสำคัญต้องใช้ งบประมาณ ๖๐ ล้านบาท พื้นที่เหล่านี้ไม่ใช่พื้นที่ในเขตเลือกตั้งของผู้ซึ่งแจ้งในอดีตแต่อย่างใด สำหรับ โครงการที่มีอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประมาณ ๒๒ องค์กรนั้น จะมีงบประมาณ รายจ่ายปรากฏอยู่ประมาณ ๑๗ ล้านบาทเท่านั้น โครงการเหล่านี้สามารถที่จะนำเอกสารยืนยันการเสนอขอ โครงการตามระบบสู่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในปีงบประมาณต่างๆ มีแบบแปลน มีประมาณการ ถูกต้องทุกโครงการ โครงการที่ลงในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ถ้าเปรียบเทียบกับโครงการสำคัญๆ ของ จังหวัดซึ่งเล็กกว่าแต่เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เช่น จังหวัดสงขลา ได้งบประมาณมากกว่า นครราชสีมาถึงเท่าตัว จังหวัดยะลาเป็นยุทธศาสตร์ความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้งบประมาณ มากกว่าจังหวัดนครราชสีมามากมาย จังหวัดเชียงรายมียุทธศาสตร์หกลี้มเศรษฐกิจ เป็นเขตเศรษฐกิจ พิเศษชายแดน ได้งบประมาณที่เชียงแสน เชียงของ และแม่สาย ถือว่าเป็นยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการ พัฒนาประเทศ ก็ต้องมีความจำเป็นไปกระจุกตัวอยู่ตรงนั้น หรือกรณีจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งกำลังพัฒนา ภูมิทัศน์ พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเป็นศูนย์กลางรองรับนักท่องเที่ยวเป็นศูนย์กลางการบินนานาชาติ มีงบประมาณ ๕๐๐ ถึง ๖๐๐ ล้านบาท ซึ่งมากกว่าจังหวัดนครราชสีมาทั้งสิ้น ภูเก็ต กระบี่ เป็น ยุทธศาสตร์ที่ขณะนี้นักท่องเที่ยวเริ่มเข้าไป กระบี่เป็นที่ท่องเที่ยวแหล่งใหม่ ได้งบประมาณไปมากตั้งแต่ ๑๐๐ ถึง ๒๐๐ ล้านบาท ในส่วนนี้เป็นงบประมาณตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและงบประมาณ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนากองทัพอากาศไทย ซึ่งไม่สามารถกระจายไปยังทุกท้องถิ่นซึ่งมีกว่า ๗,๐๐๐ แห่งได้ กรณีท้องถิ่นที่มีอยู่ ๗,๐๐๐ กว่าแห่งนั้น มีเงินอุดหนุนทั่วไปอยู่ ๒๓,๘๕๕ ล้านบาท ซึ่งกระจายไปตาม จำนวนประชากรและจำนวนพื้นที่ โดยพิจารณาการจัดเก็บภาษีว่า ท้องถิ่นนั้นยากจนหรือร่ำรวย โดยหาก มีรายได้เพียงพอช่วยตัวเองได้ก็อาจจัดสรรในส่วนนี้น้อย ซึ่งการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตรงนั้นเป็น ส่วนของคณะกรรมการกระจายอำนาจที่จะพิจารณาว่า จะจัดสรรไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร

เทศบาลเมือง เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนเท่าใด อันนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป จะเกลี่ยกันได้ทั่วถึงและเป็นธรรม ส่วนเงินอุดหนุนเฉพาะกิจนั้น เป็นเรื่องเฉพาะกิจตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศ และยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย เช่น เขาใหญ่ มรดกโลก ปราสาทหิน พิมาย พัฒนาลุ่มแม่น้ำมูล ฟอสซิลช้าง ๑๕ ล้านปี สำหรับโครงการในเขตพื้นที่ที่ถูกกล่าวหาว่า งบประมาณ รายจ่ายไปกระจุกกันมีอยู่ ๒ โครงการ งบประมาณ ๑๕ ล้านบาท ในการพัฒนาบึงปลับปลา เป็นเขต ต่อเนื่องกับอำเภอพิมาย มีการพัฒนาโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สร้างสะพานคอนกรีตเพราะ การผลิตข้าวไม่สามารถจะนำออกมาได้เพราะสะพานไม้พัง ไม่ใช่เป็นโครงการเสนอขอใหม่แต่เป็นโครงการ ที่เสนอตั้งแต่เดือนพฤษภาคม บางโครงการขอไว้ตั้งแต่ปีที่แล้ว ขอยืนยันว่าไม่มีเจตนาใดๆ ที่จะนำ งบประมาณลงพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา แท้จริงเป็นการมุ่งเน้นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวตามนโยบายรัฐบาล อย่างแท้จริง แต่ยอมรับว่างบประมาณรายจ่ายมีลักษณะกระจุกไม่ได้กระจาย สืบเนื่องเพราะเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว และคณะรัฐมนตรี มีมติให้งบประมาณรายจ่ายกระจายอย่าไปกระจุกตัว สำนักงบประมาณมีคำสั่งที่ ๑๕๗/๕๖ แต่งตั้ง คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๕๗ มีศาสตราจารย์ ดร.เทียนฉาย กีระนันทน์ เป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนด เกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ งบประมาณส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔,๐๓๗ ล้านบาท ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ คณะกรรมการ ฯ ได้ประชุมพิจารณาหลักเกณฑ์ การจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ๓ ครั้ง ส่วนคณะอนุกรรมการวิสามัญมีหน้าที่ปรับลดเสร็จเสนอ คณะกรรมการวิสามัญถือว่าจบภาระหน้าที่ การแปรญัตติเข้ามาเป็นเรื่องของส่วนราชการผู้เกี่ยวข้อง แปรญัตติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมผ่านคณะรัฐมนตรีเข้ามา ในส่วนของจังหวัดนครราชสีมา งบประมาณ รายจ่ายทั้งหมด ๓๕๒ ล้านลงพื้นที่ทุกพรรคการเมือง ในส่วนพื้นที่ของนครราชสีมา ๑๗ ล้านบาท งบประมาณปรับลดมีอยู่ ๒ ส่วน งบประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาทเศษ เป็นการปรับลดงบประมาณในส่วน ของกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ อีก ๓,๐๕๐ ล้านบาทเศษ เป็นงบประมาณปรับลดในส่วนขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อแปรญัตติก็จะส่งกลับไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาทเศษนั้น เป็นการแปรญัตติเข้ามาเพื่อกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ยกเว้นองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ส่วนงบประมาณ ๓,๐๕๐ ล้านบาทเศษ นั้น ต้องแปรญัตติเข้ามาใช้ในกิจการขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น คือ กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแปรญัตติเข้ามา งบประมาณ ๔,๐๖๘ ล้านบาทเศษ งบประมาณรายจ่ายที่แปรญัตติเข้ามาเป็นเงินอุดหนุนสำหรับพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีเร่งด่วนจำนวน ๑,๕๐๐ ล้านบาท ซึ่งเดิมมีอยู่ ๕๐๐ ล้านบาท

แปรญัตติเพิ่มเข้ามาอีก ๑,๕๐๐ ล้านบาท เป็น ๒,๐๐๐ ล้านบาท และมีการแปรญัตติเข้ามาในเรื่องของ
หอกระจายข่าวอีก ๑,๕๕๐ ล้านบาท เป็น ๓,๐๕๐ ล้านบาท ส่วนอีก ๕๖๑,๕๐๐ บาท แปรญัตติเข้ามา
ในเรื่องของค่าใช้จ่ายประจำของคณะกรรมการกระจายอำนาจซึ่งเป็นงบดำเนินงานประจำ

๕.๒ ผู้แทนคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ
คือ นายวราเทพ รัตนากร รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง และนายพงศ์เทพ เทพกาญจนา
รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง ชี้แจงสรุปได้ว่า

๕.๒.๑ ตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคเจ็ด ซึ่งเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาว่า มีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก บทบัญญัติวรรคหก ใช้ถ้อยคำว่า ในการพิจารณาของสภาผู้แทน
ราษฎรหรือของคณะกรรมการ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้
งบประมาณรายจ่ายจะกระทำมิได้ ในชั้นการพิจารณาของสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้น รัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ
ไม่เคยบัญญัติวรรคหกนี้ ที่บัญญัติวรรคหกนี้เพื่อยกเลิกงบประมาณรายจ่ายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรียกโดยย่อว่า งบ ส.ส. ซึ่งแต่เดิมเคยจัดสรรให้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนละ ๕ ล้านบาท ๑๐ ล้านบาท
เรียกกันว่า งบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาจังหวัด เจตนารมณ์ของสภาร่างรัฐธรรมนูญใน
ขณะนั้น คือ การยกเลิกงบ ส.ส. จึงบัญญัติไว้ชัดเจนว่า ไม่ให้เข้ามามีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่าย
ในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายที่ผ่านมามีงบ ส.ส. หรืองบทำนองเดียวกับงบ ส.ส. หรือไม่
ยืนยันได้ชัดเจนว่าไม่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๘๐ วรรคหก แต่อย่างใด

๕.๒.๒ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ
ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เสร็จสิ้นเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ มีการประชุมทั้งสิ้น ๓๓ ครั้ง
คณะกรรมการวิสามัญได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญขึ้น ๔ คณะ ซึ่งมีลักษณะคล้ายๆ
กับการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญในหลายๆ ปีที่ผ่านมา เมื่อมีการพิจารณาในประเด็นของ
ส่วนราชการใด หากคณะกรรมการวิสามัญเห็นว่าเป็นเรื่องที่จะต้องใช้เวลา และเป็นเรื่องที่มีความ
สลับซับซ้อนต้องพิจารณาโดยละเอียด ก็จะมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญทำหน้าที่พิจารณา
ในส่วนของงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และพิจารณางบประมาณ
รายจ่ายซึ่งเป็นค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการทั้งหมดทุกกระทรวงที่ของงบประมาณรายจ่าย
เสร็จแล้วต้องทำรายงานเพื่อนำเสนอคณะกรรมการวิสามัญ จากการทำรายงานของคณะอนุกรรมการ
วิสามัญเมื่อได้พิจารณาเสร็จแล้วก็ได้รับทราบว่าการปรับลดงบประมาณรายจ่ายในหลายส่วน ซึ่งการ

ปรับลดงบประมาณรายจ่ายก็เป็นไปตามข้อสังเกตที่คณะกรรมการวิสามัญมอบหมายให้ไปดำเนินการสำหรับการแปรรูปเพิ่มเติม นั้น คณะกรรมการวิสามัญได้นำมาจากบัญชีรายการที่ผ่านคณะรัฐมนตรีทุกรายการ โดยคณะกรรมการวิสามัญก็ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการวิสามัญชุดดังกล่าวไปพิจารณาตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญว่า ให้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ส่วนประเด็นที่ว่า กรรมการโดยอนุกรรมการไปสร้างรายการใหม่ขึ้นมาหรือไม่ นั้น คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาจากรายละเอียดที่ส่วนราชการเป็นผู้ยื่นเสนอมาเท่านั้น ซึ่งในส่วนของกระทรวงมหาดไทย คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ส่งมา

๕.๓ ผู้แทนคณะรัฐมนตรี คือ ผู้แทนจากสำนักงบประมาณและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยผู้แทนสำนักงบประมาณ ประกอบด้วย นายพรชัย นุชสุวรรณ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และ นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์ รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ซึ่งแจ้งสรุปได้ว่า

๕.๓.๑ เอกสารงบประมาณ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ นำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ได้นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ยอดเงินงบประมาณรายจ่าย ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ เมื่องบประมาณรายจ่ายประกาศใช้ก็จะมาตกลงทำแผนว่าลงที่ไหน อันนี้เป็นเรื่องปกติในระบบวิธีการงบประมาณ งบประมาณรายจ่ายนี้เมื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ ก็มีมติคณะรัฐมนตรีให้ข้อสังเกตว่า งบประมาณรายจ่ายปีที่แล้วมีการกระจุกตัว คณะรัฐมนตรีไม่ประสงค์ให้งบประมาณรายจ่ายมีลักษณะกระจุกตัว จึงมอบให้สำนักงบประมาณไปพิจารณาพร้อมกับคณะกรรมการกระจายอำนาจ ซึ่งได้มีการหารือกับอธิบดีและรองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ภูเก็ต เรื่องการกระจุกตัวของงบประมาณรายจ่ายว่า จะต้องมียุทธศาสตร์อย่างไรในการพิจารณาจัดสรร สำนักงบประมาณจึงได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อวางหลักเกณฑ์ไม่ให้มีการกระจุกตัวตามที่คณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกต ระหว่างที่มีการดำเนินการวางหลักเกณฑ์อยู่นั้น งบประมาณรายจ่ายก็เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญโดยมีการส่งหลักเกณฑ์นั้นให้กับคณะกรรมการวิสามัญ

๕.๓.๒ เรื่องตามคำร้องคณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ ฯ เป็นประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงบประมาณเป็นฝ่ายเลขานุการโดยไม่ได้เป็นอนุกรรมการวิสามัญด้วย จึงไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวในกระบวนการพิจารณาของงบประมาณรายจ่ายซึ่งก็เป็นไปตามปกติการพิจารณาของงบประมาณรายจ่ายทุกปีก็มีลักษณะอย่างนี้ ในเรื่องการกระจุกตัวของงบประมาณรายจ่าย นั้น ถึงอย่างไรก็ต้องกระจุกตัวเพราะ

เงินงบประมาณมีน้อย กระจายไม่ได้ทั่วถึง ไม่ได้ครบถ้วน เมื่อคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วก็เสนอเข้าคณะกรรมการวิสามัญ สำนักงานงบประมาณทราบแต่เพียงว่า ได้มีการพิจารณากระจายงบประมาณให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด งบประมาณรายจ่ายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามรายงานการประชุม มีการประชุมครั้งเดียวที่เชิญหัวหน้าส่วนราชการมาชี้แจง ในส่วนงบประมาณที่ไม่มีโครงการรายละเอียดต้องไปทำรายละเอียดในชั้นของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง และวาระที่สาม ต่อไป

๕.๓.๓ ในการจัดทำงบประมาณ ปกติกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะมีแผนงานอยู่แล้ว และแผนงานดังกล่าวจะส่งให้สำนักงานงบประมาณ แต่มีได้ทำเป็นเอกสารเข้าคณะรัฐมนตรีและสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากงบประมาณรายจ่ายมีน้อย การจะให้กระจายไปทั่วประเทศทุกพื้นที่ไม่อาจทำได้ ดังนั้น เอกสารงบประมาณที่คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาแล้ว ปรากฏตามเอกสารเล่มสี่สิบ ฉบับที่ ๘ เล่มที่ ๔ การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมี ๔ เรื่อง คือ (๑) การพัฒนาแหล่งน้ำ (๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (๓) การพัฒนาการศึกษา (๔) การพัฒนาสังคมและชุมชน ซึ่งเป็นเรื่องที่ส่วนราชการผู้เป็นเจ้าของงบประมาณรายจ่ายเป็นผู้จัดข้อมูลตามกรอบมาให้สำนักงานงบประมาณ สำนักงานงบประมาณจะรวบรวมพิมพ์เป็นเล่ม เอกสารนี้ไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติวงเงินมาแล้วก็มาจัดรายละเอียด และเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระสองและวาระที่สาม

๕.๓.๔ ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคือ นายสุรชัย ภูประเสริฐ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ชี้แจงสรุปได้ว่า กระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๔๗ เป็นไปตามที่เคยดำเนินการทุกปี คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาทิศทางหรือกรอบยุทธศาสตร์ครั้งหนึ่ง พิจารณาวงเงินงบประมาณครั้งหนึ่ง และให้ความเห็นชอบรายละเอียด และวางหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการจะรับไปดำเนินการ จากนั้นส่วนราชการก็จะไปปรับในกระบวนการของตัวเองให้ได้งบประมาณรายจ่ายตามกรอบและหลักเกณฑ์ที่ทางคณะรัฐมนตรีกำหนด และเสนอสำนักงานงบประมาณ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้วจึงจัดพิมพ์เป็นเอกสารร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ในชั้นสภาผู้แทนราษฎรก็จะมีการพิจารณาปรับลด มีการเปลี่ยนแปลงก็ต้องขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเพื่อแปรญัตติเพิ่มในวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ถูกรับปรับลด โดยสำนักงานงบประมาณจะรวบรวมคำขอแปรญัตติเพิ่มจากส่วนราชการแล้วนำไปเสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้วจะเสนอกลับมายังคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาต่อไป

๕.๔ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น คือ นายสาโรช คัชมาตย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และนายรัชชัย พักอังกูร รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงสรุปได้ว่า

๕.๔.๑ ตามธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการประมาณเดือนมกราคม จะต้องเสนอขอวงประมาณรายจ่ายไปยังสำนักงบประมาณซึ่งทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็เสนอขอวงประมาณรายจ่ายไปตามปกติ สำนักงบประมาณก็ไปพิจารณาปรับลดหรือเพิ่มวงประมาณรายจ่ายที่สุดแล้วแต่เมื่อพิจารณาเสร็จสำนักงบประมาณก็จะเสนอเข้าคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว สำนักงบประมาณจึงมาจัดทำรายละเอียดของวงประมาณรายจ่าย สำหรับในส่วนของวงประมาณรายจ่ายตามยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาประเทศและการพัฒนาการท่องเที่ยว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอขอในวงเงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาทเศษ และ ๓,๐๐๐ ล้านบาท ตามลำดับสำนักงบประมาณได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี ในการพิจารณาอนุมัติของคณะรัฐมนตรีนั้น ได้มีข้อสังเกตว่า ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปจัดทำวงประมาณรายจ่ายดังกล่าวไม่ให้มีการกระจุกตัว เมื่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับมติคณะรัฐมนตรี ก็นำมาปรับเกลี่ยวงประมาณรายจ่ายไม่ให้กระจุกตัวโดยพิจารณาจัดสรรให้สัมพันธ์กับวงประมาณรายจ่ายอื่นๆ ทางสำนักงบประมาณได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อวางหลักเกณฑ์การจัดสรรวงประมาณรายจ่ายดังกล่าว ในเวลาเดียวกันทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็เร่งรัดการจัดทำวงประมาณเพราะจะต้องเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อทำเสร็จแล้ว ก็ส่งรายละเอียดของวงประมาณรายจ่ายไปให้สำนักงบประมาณ หลังจากนั้นก็มีการพิมพ์เป็นร่างพระราชบัญญัติวงประมาณรายจ่าย ฯ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๕.๔.๒ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรรับหลักการวาระที่หนึ่งแล้ว ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต้องไปชี้แจงต่อคณะกรรมการวิสามัญตามขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวงประมาณรายจ่ายฯ ในวันที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไปชี้แจงต่อคณะกรรมการวิสามัญก็มีการซักถามตามระบบการพิจารณาวงประมาณรายจ่าย ได้ทราบว่าคณะกรรมการวิสามัญมอบให้คณะอนุกรรมการวิสามัญไปพิจารณาวงประมาณรายจ่ายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีโอกาสไปชี้แจงกับคณะอนุกรรมการวิสามัญครั้งหนึ่งซึ่งมีการซักถามหลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรวงประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายวงประมาณรายจ่ายของปีที่ผ่านมา คณะอนุกรรมการวิสามัญได้ให้ข้อสังเกตเช่นเดียวกับในคราวที่ไปชี้แจงต่อคณะกรรมการวิสามัญ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญก็ให้ข้อสังเกตมากมาย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็นำข้อสังเกตเหล่านั้นมาพิจารณา โดยทางสำนักงบประมาณแจ้งว่าเมื่อไปชี้แจงวงประมาณรายจ่ายมีข้อสังเกตอะไรก็ให้นำมาพิจารณาแก้ไข แล้วก็ส่งกลับไปให้สำนักงบประมาณต่อไป

๕.๔.๓ งบประมาณรายจ่ายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ในคราวขอตั้งงบประมาณรายจ่ายกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอไปเป็นยอดเงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาทเศษ และ ๓,๐๐๐ ล้านบาทตามลำดับ โดยมีรายละเอียดโครงการซึ่งสำนักงานประมาณได้ปรับลดวงเงินเหลือ ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ และ ๑,๖๕๐ ล้านบาทเศษตามลำดับ โดยกำหนดให้เป็นวงเงินงบประมาณยอดรวมที่ไม่มีรายละเอียดโครงการ เมื่อเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ สำนักงานประมาณได้ส่งรายละเอียดโครงการไปให้คณะอนุกรรมการวิสามัญหรือไม่ทราบ เพราะในชั้นที่ไปชี้แจงรายละเอียดในคณะอนุกรรมการวิสามัญก็ไม่นำรายการต่างๆ เหล่านี้มาดูแล มีแต่คำถามในภาพรวมต่างๆ ไปว่า โครงการที่เสนอมามีความเป็นมาอย่างไร ตอนที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอปรับลดงบประมาณครั้งที่สอง ให้เท่ากับ ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ กับ ๑,๖๕๐ ล้านบาทเศษ จำได้เพียงยอดของตัวเลขที่ชี้แจงกับคณะกรรมการวิสามัญ และคณะกรรมการวิสามัญได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการวิสามัญรับไปพิจารณา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีโอกาสชี้แจงกับคณะอนุกรรมการวิสามัญหนึ่งครั้ง ซึ่งก็ได้บันทึกข้อสังเกตต่างๆ มาทั้งหมด ตอนที่ไปชี้แจงคณะอนุกรรมการวิสามัญได้ชี้แจงอยู่ ๕ ชั่วโมง ก็นำข้อสังเกตต่างๆ มาปรับโครงการ แล้วจัดพิมพ์บันทึกข้อมูลส่งให้สำนักงานประมาณจัดพิมพ์ปรากฏเป็นเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๘ เล่มที่ ๔ การพิจารณาปรับโครงการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญและคณะอนุกรรมการวิสามัญ โครงการต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ใช่คณะอนุกรรมการวิสามัญเสนอ เวลาชี้แจงต่อคณะกรรมการวิสามัญก็ดี คณะอนุกรรมการวิสามัญก็ดี แต่ละคนก็จะให้ข้อสังเกตมากมาย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า เมื่อให้ข้อสังเกตแล้วจะต้องทำตามข้อสังเกตทุกกรณี ก็ต้องนำข้อสังเกตมาพิจารณาว่า สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติหรือไม่ และสอดคล้องกับวงเงินงบประมาณหรือไม่ พอปรับเสร็จแล้วก็ส่งให้กับสำนักงานประมาณ ไม่ได้ส่งไปให้คณะกรรมการวิสามัญ ซึ่งสำนักงานประมาณมีหน้าที่จัดพิมพ์เอกสารเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาวาระที่สองสำหรับโครงการรายละเอียดในวงเงิน ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ กับ ๑,๖๕๐ ล้านบาทเศษ ส่วนหนึ่งเป็นโครงการเดิมที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเคยเสนอขอไป และบางส่วนเป็นโครงการที่ปรับตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ และคณะอนุกรรมการวิสามัญ โดยตรวจสอบกับแผนงานโครงการและจัดลำดับตามยุทธศาสตร์ของชาติ แนวนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย และวิธีปฏิบัติ ถ้าทำได้ก็ตั้งให้ไป ซึ่งเป็นความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ และคณะอนุกรรมการวิสามัญเงินอุดหนุนเฉพาะกิจนี้ไม่ได้มีเพียง ๒ รายการ คือ โครงการยุทธศาสตร์ และโครงการพัฒนาการท่องเที่ยว

จริงๆ แล้วมีทั้งหมด ๑๕ แผน ซึ่งภายหลังยุบรวมไป ๑ แผน คงเหลือ ๑๔ แผน ที่กล่าวถึงมี ๒ แผน คือ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ทั้ง ๒ แผนนี้ มีวงเงินงบประมาณ ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ กับ ๑,๖๔๐ ล้านบาทเศษ ทั้ง ๑๔ แผนนี้ มีวงเงินงบประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทเศษ ใน ๑๒ แผน ปรากฏโครงการ สถานที่ หน่วยงานดำเนินการ อยู่ในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ เล่มที่ ๖ ส่วนอีก ๒ แผน เป็นวงเงินงบประมาณยอดรวมโดยไม่มีรายละเอียดโครงการ แต่ทำอะไรถึงจะให้บังคับกล่าวกระจายตัวออกไป โดยนำโครงการใน ๑๒ แผน มารวมกับ ๒ แผน แล้วแยกออกเป็นแต่ละจังหวัด เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาถึงการกระจายตัวในภาพรวม

๕.๔.๔ งบประมาณของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นถูกตัดจริง คือ งบประมาณรายจ่ายใน ๑๒ แผน ที่มีรายละเอียดอยู่ แต่งบ ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ ไม่ได้ปรากฏรายการในชั้นการพิจารณา ก็ไม่มีการพิจารณาว่าจะไปตัดรายการอะไร ยอดเงิน ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ ก็ยังคงเท่าเดิม การตัดรายการใน ๑๒ แผน โดยคณะกรรมการวิสามัญ เมื่อตัดแล้ว ก็จะมียอดเงินที่ถูกตัด ๓,๐๕๐ ล้านบาท ทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอแปรญัตติเพิ่มไป ๔,๐๐๐ ล้านบาทเศษ แต่เมื่อยอดตัดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีเพียง ๓,๐๕๐ ล้านบาท ทางคณะกรรมการวิสามัญก็เห็นชอบที่จะแปรญัตติเพิ่มให้ ๓,๐๕๐ ล้านบาท เหตุผลที่เป็นอย่างนี้เพราะงบประมาณรายจ่ายของท้องถิ่นจะมีลักษณะพิเศษไม่เหมือนกับงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการ คือเงินที่ถูกตัดจำนวนเท่าใดก็ต้องแปรญัตติเพิ่มเข้าไปตามนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

๕.๔.๕ ในส่วนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยว แบ่งเป็น ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มทะเล กลุ่มภูเขา กลุ่มวัฒนธรรม กลุ่มที่มนุษย์สร้างขึ้น และแหล่งท่องเที่ยว ถ้าค่าของงบประมาณรายจ่ายเป็นไปตามยุทธศาสตร์แผนพัฒนาการท่องเที่ยวก็ถือว่าเป็นค่าของงบประมาณรายจ่ายที่ต้องตามยุทธศาสตร์นั้น ส่วนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในภาพกว้างๆ คือ โครงการใดก็ตามที่ตอบสนองนโยบายทางด้านเศรษฐกิจก็จะเข้าตามยุทธศาสตร์ โครงการ ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษ นี้ไม่ได้ปรากฏรายการมาตั้งแต่ตอนต้นในเอกสารงบประมาณที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เพิ่งจะมาปรากฏรายการอยู่ในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๔ เล่มที่ ๔ ในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร วาระที่สองและวาระที่สาม จากการตรวจสอบเอกสารเล่มสี่เขียว ก็ได้รับรายงานว่าถูกต้องโครงการในงบประมาณ ๓,๒๒๖ ล้านบาทเศษก็ดี หรือ ๑,๖๔๐ ล้านบาทเศษก็ดี ไม่ได้เป็นโครงการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบรรจุเข้าไปเองโดยผลการเพราะทางสำนักงบประมาณ จะกำหนดไว้ว่า ต้องให้เป็นโครงการที่ส่งไปจากส่วนราชการเท่านั้น ซึ่งก็คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แล้วกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็จะตรวจสอบหลังจากที่มีการพิมพ์เป็นเอกสารไปแล้วกับรายการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นส่งไปที่สำนักงบประมาณซึ่งต้องถูกต้องตรงกัน

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำชี้แจงของผู้ร้อง และผู้เกี่ยวข้องตลอดจนเอกสารประกอบแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๑๗ เฉพาะกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย มีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ บัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาถึงสภาผู้แทนราษฎร

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่งให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อวุฒิสภา

ในการพิจารณาของวุฒิสภา วุฒิสภาจะต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา โดยจะแก้ไขเพิ่มเติมใดๆ มิได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น ในกรณีเช่นนี้และในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓

ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสงฆ์เงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรหรือของคณะกรรมการ การเสนอ การแปรญัตติ หรือ การกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้

ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา เห็นว่ามีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหก ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา และศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยภายใน เจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติ ตามวรรคหก ให้การเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำดังกล่าวสิ้นผลไป”

ผู้ร้องเห็นว่า ในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดทำโครงการรายละเอียดเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในส่วน ของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ จำนวน ๓,๒๒๖,๕๔๓,๖๐๐ บาท และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยวไทย จำนวน ๑,๖๔๐,๖๘๕,๔๐๐ บาท ซึ่งไม่มีโครงการรายละเอียดกำหนดไว้ อันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก

ตามกระบวนการงบประมาณรายจ่ายโดยสังเขปมีว่า เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบวงเงินงบประมาณ รายจ่ายประจำปีแล้ว จะมอบนโยบายให้กระทรวงและหน่วยงานไปกำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายให้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยต้องพิจารณาจัดทำคำของบประมาณ รายจ่ายเสนอรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนส่งให้สำนักงบประมาณจัดทำข้อเสนอของบประมาณรายจ่าย ประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ สำนักงบประมาณจะดำเนินการจัดพิมพ์ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ฯ ให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบก่อนนำเสนอให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาเป็นสามวาระ ในวาระที่หนึ่งเป็นขั้นรับหลักการ เมื่อรับหลักการแล้ว สภาผู้แทนราษฎรจะตั้ง กรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ฯ โดยมีอำนาจ พิจารณารายละเอียดและปรับลดงบประมาณของกระทรวงและหน่วยงานในรายการต่างๆ เมื่อปรับลด ได้จำนวนเท่าใด คณะรัฐมนตรีจะขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายโดยมอบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขอเพิ่ม งบประมาณรายจ่ายให้แก่กระทรวงหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมส่ง ไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อรวบรวมเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการ วิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว จะเสนอรายงาน

พร้อมร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการวิสามัญให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเรียงลำดับมาตราในวาระที่สอง จากนั้นจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในวาระที่สาม ก่อนส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชี้แจงว่า ในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายที่เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอรายละเอียดของโครงการแนบเพื่อส่งให้สำนักงบประมาณ ทั้งนี้ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอขอยอดเงิน ๕,๒๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเป็นวงเงิน ๓,๒๒๖,๕๔๓,๖๐๐ บาท และในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอขอยอดเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเป็นวงเงิน ๑,๖๔๐,๖๘๕,๔๐๐ บาท ซึ่งทั้งสองกรณีมีลักษณะเป็นวงเงินจำนวนหนึ่งโดยไม่มีรายละเอียดโครงการระบุไว้ดังปรากฏตามเอกสารงบประมาณที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งมียอดรวมทั้งสิ้น ๖๗,๑๐๐,๘๕๒,๕๐๐ บาท

ในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ของสภาผู้แทนราษฎรได้มีข้อสังเกตจากคณะกรรมการวิสามัญและคณะอนุกรรมาธิการวิสามัญเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับไปจัดทำรายละเอียดของโครงการโดยปรับให้สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยจำแนกโครงการใหญ่ๆ ให้เป็นโครงการย่อยๆ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ส่งไปยังสำนักงบประมาณ พร้อมได้แนบรายละเอียดของโครงการต่างๆ ในส่วนของเงินอุดหนุนเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ รวม ๗๖๓ โครงการ เป็นงบประมาณทั้งสิ้น ๓,๒๒๖,๕๔๓,๖๐๐ บาท และรายชื่อโครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ รวม ๑๒๒ โครงการ เป็นงบประมาณทั้งสิ้น ๑,๖๔๐,๖๘๕,๔๐๐ บาทไปด้วย ในส่วนนี้ สอดรับกับคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงบประมาณว่า กระทรวงมหาดไทยมิได้เสนอให้คณะอนุกรรมาธิการวิสามัญ หรือคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาอีก โดยสำนักงบประมาณได้รวบรวม

รายละเอียดนำไปพิมพ์ในเอกสารงบประมาณ เล่มที่ ๘ ฉบับที่ ๔ ตามที่นำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในชั้นการพิจารณาเรียงลำดับมาตราในวาระที่สอง ซึ่งมีรายการตรงกันกับที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ส่งไปให้สำนักงานงบประมาณ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๑๗ เฉพาะกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำโครงการในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจทั้งสองกรณีดังกล่าว โดยมีหลักเกณฑ์ที่ต้องเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวตามที่คณะรัฐมนตรีวางไว้ ทั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย และจัดส่งสำนักงานงบประมาณเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และไม่ปรากฏว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ หรืออนุกรรมการวิสามัญพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้อำนาจหน้าที่เพิ่มเติมรายการ และกระทำด้วยประการใดๆ ในงบประมาณรายจ่ายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย อันมีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการวิสามัญมีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๑๗ ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์จึงวินิจฉัยว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๑๗ เฉพาะกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ไม่ปรากฏว่ามีกรกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก

นายกระมล ทองธรรมชาติ	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายจิระ บุญพจนสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เฉลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมานิต วิทยาเต็ม	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุธี สุทธิสมบูรณ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอมร รักษาสัตย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ